

شناسایی عوامل موثر بر تخریب بافت تاریخی شهر و ارائه راهکاری

مناسب جهت ساماندهی منظر تاریخی در بافت های به جا مانده

مورد مطالعه: شهر آران و بیدگل

مریم رضایی قلعه^{۱*}، مریم رضانی^۲

۱- کارشناس ارشد معماری منظر، فارغ التحصیل پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران، مدرس در دانشگاه بین الملل امام خمینی (ره)، آدرس ایمیل: Maryam.rezaei.gh@gmail.com

۲- کارشناس ارشد معماری منظر، فارغ التحصیل پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران، دانشجوی دکترای معماری دانشگاه آزاد تهران شمال، مدرس در موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی دیلمان، آدرس ایمیل: Maryam.ramezani.90@gmail.com

چکیده

در این تحقیق، با موضوع شناسایی عوامل موثر بر تخریب بافت تاریخی شهر با روش کیفی و جمع آوری داده به صورت مشاهده حضوری و زندگی در کنار مردم سعی شده که به موضوع بافت تاریخی در شهر آران و بیدگل به عنوان نمونه موردی مقاله نزدیکتر شد و بهتر مشکلات این بافت را لمس نمود. هدف این نوشتار، بررسی عوامل اصلی تخریب بافتهای تاریخی به خصوص در نمونه موردنظر است. پس از بررسی در اسناد مکتوب، مشاهدات عینی و جلسات با مدیران شهری، نتیجه به دست آمده ناهماهنگی در مدیریت شهری و عدم یکپارچگی آن در سطح کلان می باشد. البته در کنار این مورد، عدم درک درست و به موقع خواست مردم محلات بافت تاریخی نیز مشکلات را بیشتر نموده و سرعت تخریب بافت را چند برابر کرده است. به صورتی که مشارکت مردمی گاه در جهت عکس رویه مدیریت شهری پیش رفته است. بازتاب این ناهماهنگی مدیریتی در کالبد بافت تاریخی نیز مورد تحلیل قرار گرفته و چند محله اصلی شهر تاریخی آران که مورد تخریب جدی واقع شده و بستری برای عبور خیابانی رضاخانی در دل بافت گشته اند، مورد بررسی دقیق قرار گرفته اند. در این بررسی، وضعیت گذشته و حال این محلات در دوره معاصر (از سال ۱۳۳۵ تا کنون) مورد ارزیابی واقع شده که نشان دهنده تخریب های بسیار روزافزون در ده سال اخیر میباشد. در نهایت راهکار جلوگیری از تخریب بیشتر بافت و همچنین تداوم منظر تاریخی در بافت های تخریبی و نیمه مخروب محلات آران و بیدگل به صورت سیاست و راهکارهای منظرین مرتبط با شاکله اجتماعی و فرهنگی مردم داده شده است. تا بتواند پیشنهادی برای حل مشکل باشد.

واژه های کلیدی: بافت تاریخی، منظر تاریخی، مدیریت شهری، مشارکت مردمی